

ПРАВИЛНИК за прилагане на Закона за държавните помощи

Приет с ПМС № 183 от 27.08.2018 г., обн., ДВ, бр. 72 от 31.08.2018 г., изм., бр. 9 от 30.01.2024 г., в сила от 1.02.2024 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този правилник се определят редът и условията за прилагане на Закона за държавните помощи, наричан по-нататък "закона".

Чл. 2. (1) При определяне на целите и разработване на съдържанието, параметрите и механизмите за предоставяне и контрол на помощите по чл. 13, ал. 1 от закона администраторите на помощ оформят планираните мерки така, че да съдържат най-малко информация за:

1. правното основание на мярката;
2. описание на целите на мярката и обосновка за избора на режим по държавните помощи или минималните помощи;
3. условията за кандидатстване, предоставяне и изпълнение по съответната мярка;
4. допустимите и недопустимите дейности, разходи, получатели и партньори;
5. начина и информационните източници, чрез които се контролира наличието и изпълнението на условията, имащи отношение към държавните помощи/минималните помощи;
6. акта, с който се предоставя помощта;
7. размера на помощта в стойностно и процентно изражение;
8. източника на финансиране.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Разработването на съдържанието, параметрите и механизмите за предоставяне и контрол за помощите в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството се извършва от министъра на земеделието и храните съобразно отраслови правила за държавните помощи и актовете на Европейския съюз за съответните сектори.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Министърът на земеделието и храните определя администратор на държавна помощ или на минимална помощ в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството в комплекта документи по схемата за помощ или чрез заповед. Когато помощта се предоставя чрез приемане или издаване на нормативен акт от компетентен орган, в него се определя и съответният администратор на помощ.

Глава втора РЕД, ФОРМА, СЪДЪРЖАНИЕ И НАЧИНИ ЗА ИЗГОТВЯНЕ И ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПЛАНОВЕ ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО И НА ОЦЕНЪЧНИ ДОКЛАДИ

Чл. 3. (1) Оценка на въздействието на схеми за държавна помощ извън областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството се извършва за мерки:

1. попадащи в обхвата на чл. 1, параграф 2, буква "а" от Регламент (ЕО) № 651/2014 на Комисията от 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния

пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ, L 187 от 2014 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 651 от 2014 г.";

2. предвиждащи предоставяне на държавни помощи, за които се изисква уведомление пред Европейската комисия, съобразно акт на Европейския съюз, въз основа на които е необходимо извършването на оценка;

3. за които е поискано извършването на оценка от орган на Европейския съюз.

(2) План за оценка на въздействие на схема за държавна помощ в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството се извършва за мярка:

1. попадаща в обхвата на чл. 1, параграф 4, буква "а" от Регламент (ЕС) № 702/2014 на Комисията от 2014 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1857/2006 на Комисията (ОВ, L 193 от 2014 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 702 от 2014 г.";

2. която е предмет на уведомление и подлежи на оценка, когато е предвидено изрично в акт на Европейската комисия или на друг орган на Европейския съюз.

(3) План и доклад за оценка на въздействието по чл. 8, ал. 2, т. 2 и чл. 13, ал. 2 от закона се изготвят съобразно действащата Обща методика за оценка на държавната помощ, одобрена от Европейската комисия.

(4) Отговорен за представянето на план и доклад за оценка и за извършване на оценката е администраторът на помощ.

(5) Схемите за помощ по ал. 1, т. 1 се прилагат за срок до 6 месеца от датата на влизането им в сила. Срокът на прилагане може да бъде удължен, когато Европейската комисия одобри плана за оценка на схемата. В случай че Европейската комисия не одобри плана за оценка на схемите в срок 6 месеца от датата на влизането им в сила, администраторът на помощ преустановява действието на схемите по ал. 1, т. 1 до одобрението на плана или ги изменя.

(6) За схеми за помощ по ал. 1, т. 2 към момента на съгласуване на уведомлението по чл. 22 или на намерението по чл. 27 от закона се представя и план за оценка.

(7) Предоставянето на план и на доклад за оценка на въздействието пред Европейската комисия се извършва от администратора на помощ чрез министъра на финансите и Постоянното представителство на Република България в Европейския съюз. Планът за оценка се подава пред Европейската комисия чрез електронно уведомление.

(8) Администраторът на помощ изготвя и предоставя на министъра на финансите уведомление за план за оценка по ал. 3 по електронен път във форма съгласно приложение I на Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 2004 г. за прилагането от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност (ОВ, L 140 от 2004 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 794 от 2004 г.".

(9) Министърът на финансите осигурява прозрачност на плана и на доклада за оценка по ал. 3, като след съгласие на администратора на помощ публикува окончателните им варианти на специализираната интернет страница по чл. 22, т. 2 след одобрение от Европейската комисия.

Глава трета

ФОРМА И НАЧИН ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ ПРЕД ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ НА УВЕДОМЛЕНИЯТА ЗА ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ

Чл. 4. (1) Уведомление по чл. 22 от закона относно намерение за предоставяне на държавна помощ се изготвя от администратора на помощ и се представя на министъра на финансите във формите съгласно Регламент (ЕО) № 794 от 2004 г.

(2) Уведомлението по ал. 1 се изготвя в случаите на:

1. предварително уведомяване (пренотификация) съгласно Кодекса на най-добри практики при провеждане на процедури на контрол на държавните помощи на Европейската комисия (ОВ, С 253 от 2018 г.);

2. уведомяване в съответствие с член 108, параграф 3 от ДФЕС;

3. член 4, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 794 от 2004 г.;

4. мярка, която не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, с цел осигуряване на правна сигурност.

(3) В случаите на ал. 2, т. 1 и 4 заедно с уведомлението администраторът на помощ изготвя и представя обосновка с информация и доказателства за неизпълнение на поне един критерий по чл. 107, параграф 1 от ДФЕС. Неизпълнението на критерий се аргументира най-малко с позоваване на действащото национално законодателство и съобразно Известие на Европейската комисия относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, параграф 1 от ДФЕС (ОВ, С 262 от 2016 г.) или в акт на Съда на Европейския съюз.

(4) В случаите на ал. 2, т. 2 и 3 се изготвя и обосновка за съответствие с правото на Европейския съюз. Обосновката съдържа информация за изпълнение на критериите за съвместимост на помощта съобразно приложимия акт на Европейския съюз и принципите по чл. 5, ал. 1 от закона.

(5) Обосновките по ал. 3 и 4 се изготвят в писмена форма в свободен текст.

(6) Министърът на финансите съгласува предварително уведомленията във вида, в който подлежат на представяне пред Европейската комисия, в т.ч. с приложенията към тях. Съгласуването се извършва с писмено становище.

(7) Представянето на уведомленията пред Европейската комисия се извършва по електронен път чрез Системата за електронно уведомяване за държавна помощ на Европейската комисия – State Aid Notification Interactive 2 (система "SANI 2"). Администраторът на помощта изпраща на министъра на финансите копие от информацията в системата "SANI 2" и по официален път.

(8) Министърът на финансите управлява (администрира) работата със системата "SANI 2" на национално ниво.

(9) Декларацията по чл. 23, ал. 2 от закона се изготвя по образец съгласно приложение № 1 и се подписва от лицето, представляващо администратора на помощ.

(10) Уведомленията по чл. 8, ал. 2, т. 3 от закона се изпращат до Европейската комисия чрез системата "SANI 2".

Глава четвърта

ИЗГОТВЯНЕ НА ОЦЕНКА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ НА ДЪРЖАВНАТА ПОМОЩ С ПРАВИЛАТА ЗА ГРУПОВО ОСВОБОЖДАВАНЕ И ИНФОРМИРАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Чл. 5. (1) Министърът на финансите изготвя оценка за съответствие на държавната помощ с правилата за групово освобождаване по чл. 28, ал. 1 от закона съобразно условията на Регламент (ЕС) № 651 от 2014 г.

(2) Оценката по ал. 1 е писмена и в нея изрично се посочва дали е налице съответствие или несъответствие.

(3) В случаите на несъответствие министърът на финансите предлага на администратора на помощ мерки за привеждане в съответствие. В тези случаи администраторите на помощ

информират министъра на финансите и съгласуват отново намерението за предоставяне на съответната държавна помощ по чл. 27 от закона до получаването на положителна оценка.

(4) При получаване на положителна оценка за съответствие от министъра на финансите администраторът на помощ предоставя обобщена информация за държавната помощ по ал. 1. Администраторът оформя обобщената информация по приложение II на Регламент (ЕС) № 651 от 2014 г. и я въвежда в системата "SANI 2".

(5) Администраторът на помощ изпраща на министъра на финансите копие от обобщената информация по ал. 4 и по официален път.

(6) Информирането на Европейската комисия за държавните помощи по чл. 29 от закона се извършва чрез системата "SANI 2".

Чл. 6. (1) При изготвяне на становища по чл. 4, ал. 6 и оценки по чл. 5, ал. 2 могат да се отчитат и приложимите методически разяснения и практика на Европейската комисия, публикувани в платформа за въпроси eState Aid WIKI, доколкото такива са налице към датата на изготвяне.

(2) Министърът на финансите администрира (управлява) работата с платформата по ал. 1 на национално ниво, включително управлението на потребителския достъп, процедурите по създаване, актуализация и деактивиране на потребителските профили, процеса по публикуване и споделяне на информация и осъществяването на произтичащата от това комуникация със службите на Европейската комисия.

Чл. 7. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Министърът на земеделието и храните разработва държавните помощи по чл. 31 от закона съобразно условията на Регламент (ЕС) № 702 от 2014 г. и Регламент (ЕС) № 1388/2014 на Комисията от 2014 г. за обявяване на някои категории помощи – за предприятия, които произвеждат, преработват и предлагат на пазара продукти от риболов и аквакултури – за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ, L 369 от 2014 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 1388/2014 от 2014 г."

Глава пета

ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ И КОРЕСПОНДЕНЦИЯ С ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Чл. 8. (1) За обмен на информация относно държавни помощи и минимални помощи между Министерството на финансите, Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз и службите на Европейската комисия с общи компетенции по държавни помощи се използва криптираната система за електронна поща.

(2) Всяка кореспонденция по ал. 1 във връзка с конкретно уведомление за помощ, допълнителна информация, последваща кореспонденция, жалба, запитване или друг вид информация от службите на Европейската комисия се осъществява чрез криптираната система за електронна поща по ал. 1.

(3) Министърът на финансите координира работата с криптираната система за електронна поща по ал. 1 на национално ниво.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) За държавните помощи по чл. 8 от закона обменът на информация по реда на чл. 46 от закона се осъществява между Министерството на земеделието и храните, Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз и службите на Европейската комисия с отраслови компетенции по държавни помощи, като се използва отделна криптирана система за електронна поща.

Глава шеста

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА МИНИМАЛНА ПОМОЩ И

ПОМОЩИ, ОСВОБОДЕНИ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИЕТО ЗА УВЕДОМЯВАНЕ, ИЗВЪН ПРАВИЛАТА ЗА ГРУПОВО ОСВОБОЖДАВАНЕ

Чл. 9. (1) Предоставянето на минимални помощи по чл. 32, ал. 1 от закона се осъществява в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ, L 352 от 2013 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 1407/2013 от 2014 г.", или на Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (de minimis) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ, L 114 от 2012 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 360/2012 от 2012 г."

(2) Предоставянето на минимални помощи по чл. 32, ал. 2 и разработването на мерките по чл. 33 от закона се осъществява в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията от 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ, L 352 от 2013 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 1408/2013 от 2013 г.", или на Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 2014 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ, L 190 от 2014 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 717/2014 от 2014 г."

(3) Контролът за съответствие по чл. 32, ал. 3 от закона се осъществява посредством контролни механизми, които да гарантират спазването на всички условия по съответния регламент по ал. 1 или 2.

(4) Администраторът на помощ информира министъра на финансите в срока по чл. 34, ал. 1 от закона, като въвежда електронни записи за отпуснатите от него минимални помощи в регистъра по чл. 52, ал. 2, т. 3 от закона.

(5) Електронни записи по ал. 4, свързани с данъчни мерки, изискващи обработка на данъчни декларации, се въвеждат след обработка на съответната декларация.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Министърът на земеделието и храните изразява становище по чл. 32, ал. 2 от закона за определяне дали минималната помощ е в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Информирането на министъра на земеделието и храните за минималните помощи по ал. 2 се извършва писмено в срока по чл. 34, ал. 1 от закона.

(8) Администраторът на помощ е отговорен за пълнотата, верността и актуалността на предоставената информация по ал. 4 и 7.

Чл. 10. Предоставянето на помощи, освободени от задължението за уведомяване по чл. 32, ал. 1 от закона, извън мерки в обхвата на груповото освобождаване се осъществява съобразно:

1. Решение на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ, L 7 от 2012 г.), или

2. Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт

и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ, L 315 от 2007 г.), или
3. друг акт на Съвета на Европейския съюз или на Европейската комисия, с който се урежда възможността да не се прилага задължението за уведомяване съгласно чл. 108, параграф 3 от ДФЕС.

Чл. 11. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) За изпълнение на задълженията по чл. 35 от закона министърът на финансите, съответно министърът на земеделието и храните, събират и обработват информация от администраторите на помощ по искане на Европейската комисия.

(2) Събирането на информацията по ал. 1 се осъществява на основание на искане към администраторите. В срок до 15 работни дни от получаването на искането или в друг срок, ако такъв бъде изрично определен, администраторите на помощ предоставят цялата информация, която е необходима, за да се прецени дали са спазени условията за предоставяне на помощта, включително на ниво отделен проект и отделен получател.

Чл. 12. Правилата за прилагане на условията за предоставяне и за контрол на помощта по чл. 36, ал. 1 от закона съдържат и информация за начина за проверка на наличието и изпълнението на приложимите критерии от актовете, оправдаващи съвместимостта, както и на информационните източници, въз основа на които се прави проверката.

Чл. 13. Механизмът и правилата за установяване на неправомерно получена минимална помощ и помощ, освободена от задължението за уведомяване по чл. 36, ал. 1 от закона, съдържа най-малко правила за установяване на основанието за неправомерност, идентификация на получателя на помощта, паричния еквивалент на неправомерно отпусната помощ, сума, подлежаща на възстановяване, включително дължимите лихви и датата на предоставяне.

Чл. 14. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Администраторът на помощ уведомява министъра на финансите, съответно министъра на земеделието и храните, по чл. 37, ал. 3 от закона, като изпраща копие от акта и информация за предприетите действия по събиране на вземането.

Глава седма

СЪДЪРЖАНИЕ И РЕД ЗА ВОДЕНЕ НА РЕГИСТЪР НА РЕШЕНИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА НЕПРАВОМЕРНА И НЕСЪВМЕСТИМА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ ИЛИ НА НЕПРАВИЛНО ИЗПОЛЗВАНА ПОМОЩ. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РЕШЕНИЯТА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ПОМОЩ

Чл. 15. Когато разноските за изготвяне на оценка по чл. 38, ал. 12 от закона са за сметка на лицата – получатели на помощ, те се събират по реда на Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 16. (1) Установеното с акта по чл. 37, ал. 1 или с акта по чл. 38, ал. 3 от закона публично вземане подлежи на доброволно изпълнение в 14-дневен срок от връчването на акта по сметка, посочена от съответния администратор.

(2) Влезният в сила акт за установяване на публично вземане, което не е погасено в срока за доброволно изпълнение, подлежи на принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Чл. 17. При изпълнение на решение за възстановяване по глава шеста от закона се вземат предвид и сумите по публични вземания, свързани с вече извършени финансови корекции по чл. 70, ал. 1, т. 2 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове. Сумата за възстановяване се намалява с извършените корекции, определени с влязъл в сила акт по чл. 73 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Чл. 18. (1) Регистърът по чл. 41, ал. 2 и чл. 52, ал. 2, т. 4 от закона съдържа информация за решенията на Европейската комисия с разпореждане за възстановяване на неправомерна и несъвместима държавна помощ, както и на решенията за възстановяване на неправилно използвана държавна помощ и на тяхното изпълнение.

(2) Регистърът по ал. 1 е публичен и подпомага изпълнението на задълженията по чл. 44 от закона, като съществуващото вписване на задължението е основание за отказ за предоставяне на нова държавна помощ. Основание за отказ не е налице, когато задължението е възстановено изцяло заедно с дължимите лихви.

(3) В регистъра по ал. 1 се отразяват номерът и датата на решението на Европейската комисия за възстановяване, получателите на помощ с тяхната идентификация, сумата на помощта за възстановяване, поотделно сумата на главницата, сумата на лихвата и приложимият лихвен процент за възстановяване, конкретни условия, посочени в решението на Европейската комисия, ако такива са налице, както и информация за изпълнението на решението.

(4) Министърът на финансите изпраща решението за възстановяване на администратора на помощ за предприемане на действия по връчване и за изпълнение или за предприемане на действия по чл. 38 от закона.

(5) Ежегодно и при пълно погасяване на задължението заедно с дължимите лихви администраторът на помощ уведомява Министерството на финансите за отбелязване на това обстоятелство в регистъра по ал. 1.

Глава осма

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗГОТВЯНЕ И ПРЕДСТАВЯНЕ НА ГОДИШНИ И ТЕМАТИЧНИ ДОКЛАДИ ЗА ДЪРЖАВНИТЕ ПОМОЩИ

Чл. 19. (1) Годишните доклади по чл. 48, ал. 1 от закона се предоставят в стандартния формат за докладване на съществуващи държавни помощи към Регламент (ЕО) № 794 от 2004 г.

(2) По искане на Европейската комисия министърът на финансите може да изисква изготвяне и предоставяне на доклади и на допълнителна информация към тях и в различна форма.

(3) В докладите по ал. 1 изрично се идентифицират мерките, по които:

1. няма извършени плащания, като в този случай се докладват размерът на поетите задължения, размерът на договорените средства и планираният бюджет;
2. има текущи/висящи плащания, но по мерките не могат да бъдат предоставяни помощи;
3. са приключили всички плащания;
4. се извършват текущи плащания.

(4) Администраторите на помощ извън помощите в земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството предоставят годишните си доклади на министъра на финансите на хартиен носител в сроковете по чл. 48, ал. 1 и 3 от закона.

(5) Годишният доклад по чл. 48, ал. 5 от закона се изготвя от министъра на финансите за изпълнение на задължението по чл. 26 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ, L 248 от 2015 г.).

(6) Докладът по ал. 5 се представя на Европейската комисия в срока по чл. 48, ал. 5 от закона чрез Информационната система за докладване на Европейската комисия – State Aid Reporting Interactive (системата "SARI").

(7) Министърът на финансите администрира и координира работата със системата по ал. 6 на национално ниво.

(8) При поискване от страна на Европейската комисия, включително чрез контролни електронни съобщения в системата по ал. 6, министърът на финансите може да изисква допълнителна информация от администратора на съответната мярка за помощ.

(9) Информация по ал. 8 може да се изисква от министъра на финансите или от оправомощени от него лица по електронен път чрез лицата за контакт от мрежата по държавните помощи или конкретно лице за контакт, определено от съответния администратор. Отговорите се предоставят на български и на английски език в срока, определен от министъра на финансите.

Чл. 20. (1) Тематични доклади по чл. 7, ал. 2, т. 9 от закона се изготвят:

1. за предоставени компенсации за извършване на услуги от общ икономически интерес;
2. за държавни помощи в отрасъл транспорт;
3. по искане на Европейската комисия.

(2) За изготвяне на докладите по ал. 1 министърът на финансите събира и обработва информация от администраторите на помощ и от публичните органи.

(3) Формата и сроковете за представяне на информацията по ал. 1 се определят от Европейската комисия. Когато Европейската комисия не е определила форма или срок, те се определят от министъра на финансите.

(4) Министърът на финансите изготвя докладите по ал. 1 на български език.

Чл. 21. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Министърът на земеделието и храните представя годишния доклад по чл. 48, ал. 6 от закона с изключение на помощите за рибарството на Европейската комисия чрез информационната система по чл. 19, ал. 6.

(2) Докладът по чл. 48, ал. 6 от закона за помощите в рибарството се представя на Европейската комисия чрез Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз.

(3) В доклада по ал. 2 се включват и минималните помощи в сектора.

Глава девета

ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЪРЖАВНИТЕ ПОМОЩИ

Чл. 22. За целите на информационната система за наблюдение и координация на държавните помощи в съответствие с чл. 51 от закона министърът на финансите:

1. сформира експертна група за контакт и обмен на информация по държавните помощи; групата обхваща служители в администраторите на помощ, в управляващи органи и програмни оператори, в публичноправни организации и в публични предприятия, които работят по въпроси, свързани с държавните помощи;

2. създава и администрира специализирана интернет страница – <https://stateaid.minfin.bg/>, която съдържа актуална информация по държавните и минималните помощи, нормативни актове, методически документи, указания, ръководства и разяснения, връзки към бази данни, електронни страници и др.;

3. създава и администрира регистър на минималните помощи по чл. 52, ал. 2, т. 3 от закона;

4. публикува стандартизирани формуляри – образци на документи, разработени от Европейската комисия или от министъра на финансите, в областта на държавните помощи за подпомагане на администраторите и на получателите на държавни и минимални помощи;
5. създава и администрира регистър на решенията за възстановяване на неправомерна и несъвместима помощ, на неправилно използвана помощ, както и на тяхното изпълнение.

Чл. 23. При промени в поименния състав на групата по чл. 22, т. 1 администраторите уведомяват министъра на финансите в 7-дневен срок от настъпване на промяната.

Глава десета

АРХИВИ И РЕГИСТРИ

Чл. 24. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) За целите на чл. 52 от закона министърът на финансите, съответно министърът на земеделието и храните, поддържат:

1. архиви по чл. 52, ал. 2, т. 1 и 2 от закона;
  2. регистри по чл. 52, ал. 2, т. 3 от закона.
- (2) Регистърът по чл. 52, ал. 2, т. 4 от закона се поддържа само от министъра на финансите.
- (3) Формата на архивиране, реквизитите на регистрите по ал. 1 и правилата за работа с тях се определят със заповед на съответния министър по ал. 1.
- (4) За всяка мярка за помощ, за която се изисква уведомяване на Европейската комисия или която попада в обхвата на общ регламент за групово освобождаване, се създава досие, което съдържа най-малко:
1. информация за съгласуването;
  2. служебния индекс, предоставен от Европейската комисия;
  3. копие от уведомлението по чл. 4, ал. 1 или обобщената информация по чл. 5, ал. 4;
  4. допълнителна информация, обменена с Европейската комисия и с администратора на помощта;
  5. решението на Европейската комисия, когато е приложимо;
  6. информация дали мярката е в процедура по наблюдение и проверка от Европейската комисия;
  7. информация и/или документи, свързани с други специфични изисквания, включително за отделно докладване.
- (5) Досиетата по ал. 4 се съхраняват за срок 10 календарни години съобразно разпоредбите в конкретните актове на ЕС.
- (6) Регистърът по чл. 52, ал. 2, т. 3 от закона е публичен и се поддържа от министъра на финансите. Регистърът е достъпен на електронен адрес: <https://minimis.minfin.bg> под формата на интернет базирана система, в която се въвежда, съхранява и предоставя за справки информация за предоставените и получени минимални помощи съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 от 2014 г. и Регламент (ЕС) № 360/2012 г. от 2012 г.
- (7) Регистърът по чл. 18 се поддържа от министъра на финансите и е достъпен на електронен адрес: <https://stateaid.minfin.bg>.

Чл. 25. На интернет страницата на Държавен фонд "Земеделие" се поддържа електронен регистър за предоставените минимални помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството.

Глава единадесета

ОСИГУРЯВАНЕ НА ПРОЗРАЧНОСТ НА

ДЪРЖАВНИТЕ ПОМОЩИ

Чл. 26. (1) Информацията по чл. 52, ал. 3 от Закона за държавните помощи извън областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството се обявява от администраторите на помощ чрез директно въвеждане на записи в Модула на Европейската комисия за осигуряване на прозрачност на държавните помощи – State Aid Transparency Award Module, наричан по-нататък "Модула". На въвеждане в Модула подлежи информация за помощите, за които в действащи актове на Европейския съюз в областта на държавните помощи са заложиени изисквания за прозрачност.

(2) Модулът по ал. 1 е интернет базирана информационна система, която се администрира от Европейската комисия и се използва за осигуряване на прозрачност на държавните помощи в съответствие с изискванията на Европейската комисия към държавите членки.

(3) Модулът по ал. 1 е достъпен в две части:

1. потребителска част, достъпна на адрес: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/>, предназначена за администраторите на помощ;

2. публична част за справки за получени държавни помощи, достъпна на адрес: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public/search/home>.

(4) Информацията, която администраторите на помощ предоставят, е чрез въвеждане на данни в потребителската част на системата за предоставените от тях държавни помощи.

(5) Информацията по ал. 4 се въвежда от администраторите на помощ в срок до 6 месеца от датата на предоставяне на помощта, а за помощите под формата на данъчни мерки – в срок до една година от датата, до която се изисква съответната данъчната декларация.

(6) В случай на установяване на неправомерна помощ администраторите на помощ въвеждат информацията по ал. 4 в срок до 6 месеца считано от датата на решението на Европейската комисия.

(7) След въвеждане на информацията по ал. 4 в потребителската част на Модула по ал. 1 тя автоматично се пренася в публичната част на Модула.

(8) За изпълнение на функциите си по чл. 7, ал. 2, т. 8 от закона министърът на финансите получава достъп до потребителската част на Модула съгласно реда, предвиден в Потребителското ръководство на Европейската комисия за работа с Модула за прозрачност.

(9) За изпълнение на задълженията си по чл. 52, ал. 3 от закона администраторите на помощ получават достъп до потребителската част на Модула и въвеждат в него информацията по ал. 4.

(10) Администраторите на помощ изискват декларация за съгласие за обработване и публикуване на лични данни от получатели на държавна помощ, които са физически лица – предприятия по смисъла на чл. 20, ал. 2 от закона.

Чл. 27. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) В изпълнение на правомощията си по чл. 8 от закона министърът на земеделието и храните осигурява прозрачност за държавните помощи чрез:

1. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) публикуване на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните на информация за одобрените от Европейската комисия държавни помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството;

2. публикуване на интернет страницата на Държавен фонд "Земеделие" на информация по чл. 9, параграф 2, буква "в" и параграф 3 или по чл. 10 от Регламент (ЕС) № 702/2014 г. от 2014 г., чл. 9, параграф 1, буква "в" и параграф 3 от Регламент (ЕС) 1388/2014 от 2014 г., т. 128, буква "в" и т. 129 от Насоките на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014 – 2020 г. (ОВ, С, 204 от 2014 г.), т. 69, буква "в" и т. 70 от Съобщение на Комисията – Насоки за преглед на държавната помощ за рибарството и аквакултурите (ОВ, С 217 от 2015 г.).

Глава дванадесета

СПЕЦИФИЧНИ УСЛОВИЯ ЗА МЕРКИ ЗА ДЪРЖАВНА

И МИНИМАЛНА ПОМОЩ В ОБЛАСТТА НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, РАЗВИТИЕТО НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ, ГОРСКОТО И ЛОВНОТО СТОПАНСТВО И РИБАРСТВОТО

Чл. 28. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Разработването на съдържанието, параметрите и механизмите за предоставяне и контрол за държавните помощи и минималните помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството се извършва от министъра на земеделието и храните съобразно отрасловите правила за държавните помощи и актовете на Европейския съюз за съответните сектори.

Чл. 29. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Министърът на земеделието и храните определя администратор на държавна помощ или на минимална помощ в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството в комплекта документи по схемата за помощ или чрез заповед.

(2) Когато помощ по ал. 1 се предоставя чрез приемане или издаване на нормативен акт, в него се определя и администратор на помощ.

Чл. 30. Указанията за прилагане на схеми за помощ по чл. 28 и годишният им бюджет се утвърждават с решение на управителния съвет на Държавен фонд "Земеделие" освен в случаите, когато в закон или в акт на Министерския съвет е предвидено друго.

Чл. 31. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Министърът на земеделието и храните определя процедура за осъществяване на контрол по прилагането на мерки за помощ по чл. 29, както и координация с други администратори на помощ за помощите по чл. 8 от закона.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Приложимите правила за оценка на съвместимостта на държавните помощи с общия пазар по смисъла на чл. 107 от ДФЕС, която се извършва от Европейската комисия на базата на подадените уведомления за държавна помощ по чл. 21 от закона, са посочени в приложение № 2.

(2) Правилата по ал. 1 се прилагат и при оценката за съвместимостта на държавните помощи, предоставяни за сметка на финансови средства от фондовете и финансови инструменти на Европейския съюз, Инструмента "Шенген", международни финансови институции, донорски програми и други такива, като предоставените по този ред средства се считат за държавни или общински, ако национален публичен орган или публичноправна организация разполага с правото на собствена преценка по отношение на използването или подбора на получатели.

§ 2. Министърът на финансите публикува на интернет страницата на Министерството на финансите превод на български език на основните действащи актове на Европейския съюз в областта на държавните помощи и минималните помощи с изключение на актовете в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството.

§ 3. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Министърът на земеделието и храните публикува на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните превод на български език на основните действащи актове на Европейския съюз в областта на държавните помощи и минималните помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 4. Правилникът се приема на основание § 4, ал. 1, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за държавните помощи.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 10

на Министерския съвет от 25 януари 2024 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет (ДВ, бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.)

§ 67. В Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи, приет с Постановление № 183 на Министерския съвет от 2018 г. (ДВ, бр. 72 от 2018 г.), навсякъде думите "Министерството на земеделието, храните и горите", "Министърът на земеделието, храните и горите" и "министъра на земеделието, храните и горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и храните", "Министърът на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните".

Приложение № 1

към чл. 4, ал. 9

ДО
МИНИСТЪРА НА
ФИНАНСИТЕ

Декларация по чл. 23, ал. 2 от Закона за държавните помощи

Аз, долуподписаният, ...

(имена по документ за самоличност и длъжност)

в качеството си на представляващ администратор на помощ/ръководещ администратора на помощ във връзка със схема за помощ/индивидуална помощ по схема/ad hoc помощ .....

(пълно наименование на мярката)

заявявам, че:

1. не приемам изцяло/частично предложените мерки ....., изразени в становище № ..... от ..... г. за привеждане в съответствие по чл. 23, ал. 1 от Закона за държавните помощи на министъра на финансите, и

2. уведомлението за помощ по горепосочената мярка подлежи на изпращане до Европейската комисия в представения вид.

За непривеждане в съответствие излагам следните мотиви:

гр. ....

дата: .....

ДЕКЛАРАТОР: .....

(подпис)

Приложение № 2

към § 1, ал. 1

от допълнителните разпоредби

I. Общи правила

1. Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ, С 262 от 2016 г.);
  2. Насоки за регионалната помощ за периода 2014 – 2020 г. (ОВ, С 209 от 2013 г.);
  3. Съобщение на Комисията относно прилагането от 1 август 2013 г. на правилата за държавните помощи към мерките за подкрепа на банки в контекста на финансовата криза ("Съобщение относно банковия сектор") (ОВ, С 216 от 2013 г.);
  4. Съобщение на Комисията относно обработването обезценените активи в банковия сектор на Общността (ОВ, С 72 от 2009 г.);
  5. Съобщение на Комисията – Критерии за анализа на съвместимостта с вътрешния пазар на държавна помощ за насърчаване изпълнението на важни проекти от общоевропейски интерес (ОВ, С 188 от 2014 г.);
  6. Съобщение на Комисията – Критерии за анализ на съвместимостта на държавна помощ за наемане на работници в неравностойно положение и работници с увреждания, подлежащи на индивидуално уведомяване (ОВ, С 188 от 2009 г.);
  7. Съобщение на Комисията – Критерии за анализ на съвместимостта на държавна помощ за обучение, подлежащи на индивидуално уведомяване (ОВ, С 188 от 2009 г.);
  8. Съобщение на Комисията – Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (ОВ, С 198 от 2014 г.);
  9. Съобщение на Комисията – Насоки относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014 – 2020 г. (ОВ, С 200 от 2014 г.);
  10. Съобщение на Комисията – Насоки относно определени мерки за държавна помощ в контекста на схемата за търговия с квоти за емисии на парников газ след 2012 г. (ОВ, С 158 от 2012 г.);
  11. Съобщение на Комисията относно методологията за анализ на държавните помощи, свързани с невъзвръщаемите разходи, прието от Комисията на 26 юли 2001 г.;
  12. Решение на Съвета от 10 декември 2010 г. относно държавната помощ за улесняване на закриването на неконкурентоспособни въглищни мини (ОВ, L 336 от 2010 г.);
  13. Съобщение на Комисията относно държавната помощ за филми и други аудиовизуални произведения (ОВ, С 332 от 2013 г.);
-

14. Съобщение на Комисията относно прилагане на правилата за държавните помощи по отношение на обществената услуга радио- и телевизионно разпространение (ОВ, С 257 от 2009 г.);
15. Съобщение на Комисията – Насоки на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разполагане на ширококолентови мрежи (ОВ, С 25 от 2013 г.);
16. Съобщение на Комисията – Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране (ОВ, С 19 от 2014 г.);
17. Съобщение на Комисията – Насоки за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение (ОВ, С 249 от 2014 г.);
18. Известие от Комисията за прилагане на правилата за конкуренция в пощенския сектор и за преценка на някои държавни мерки, свързани с пощенските услуги (ОВ, С 39 от 1998 г.);
19. Известие на Комисията относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавните помощи под формата на гаранции (ОВ, С 155 от 2008 г.);
20. Съобщение на Комисията до държавите членки относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към застраховането на краткосрочни експортни кредити (ОВ, С 392 от 2012 г.);
21. Съобщение на Комисията относно преразглеждане на метода за определяне на референтните и сконтови лихвени проценти (ОВ, С 14 от 2008 г.);
22. Съобщение на Комисията за прилагането на правилата на Европейския съюз към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес (ОВ, С 8 от 2012 г.);
23. Решение на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ, L 7 от 2012 г.);
24. Съобщение на Комисията – Рамка на Европейския съюз за държавна помощ под формата на компенсации за обществени услуги (ОВ, С 8 от 2012 г.);
25. Съобщение на Комисията – Насоки относно държавните помощи за летища и авиокомпаниии (ОВ, С 99 от 2014 г.);

26. Съобщение на Комисията – Насоки на Общността за държавната помощ за морския транспорт (ОВ, С 13 от 2004 г.);
27. Съобщение на Комисията за предоставяне на насоки относно държавната помощ за дружествата за управление на кораби (ОВ, С 132 от 2009 г.);
28. Съобщение на Комисията, съдържащо насоки относно държавната помощ, предоставяна в допълнение към финансовата помощ от Общността за създаването на морски магистрали (ОВ, С 317 от 2008 г.);
29. Съобщение на Комисията относно тълкувателни насоки по отношение на Регламент (ЕО) № 1370/2007 относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт (ОВ, С 92 от 2014 г.);
30. Съобщение на Комисията – Ръководни насоки на Общността за държавните помощи за железопътните предприятия (ОВ, С 184 от 2008);
31. Известие на Комисията относно прилагането на законодателството за държавната помощ от националните съдилища (ОВ, С 85 от 2009 г.);
32. Известие на Комисията за определяне на приложимите правила при оценка на незаконосъобразната държавна помощ (ОВ, С 119 от 2002 г.);
33. Кодекс на най-добри практики при провеждане на процедури за контрол на държавните помощи (ОВ, С 253 от 2018 г.);
34. Известие на Комисията относно опростената процедура за разглеждане на определени видове държавна помощ (ОВ, С 136 от 2009 г.);
35. Обща методика за оценка на държавната помощ (SWD (2014) 179), одобрена на 28 май 2014 г.;
36. Известие на Комисията към ефективно прилагане на решенията на Комисията, разпореждащи на държавите членки да възстановят неправомерна и несъвместима държавна помощ (ОВ, С 272 от 2007 г.);
37. Съобщение на Комисията С(2003) 4582 от 1 декември 2003 г. относно професионалната тайна при решенията за държавна помощ (ОВ, С 297 от 2003 г.);
38. Съобщение на Комисията за изменение на съобщенията на Комисията, свързани съответно с Насоките на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на широколентови мрежи, Насоките за регионална държавна помощ за периода 2014 – 2020 г., Насоките за държавната помощ за филми и други аудио-визуални произведения, Насоките относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране и Насоките относно държавните помощи за летища и авиокомпани (ОВ, С 198 от 2014 г.).

II. Секторни правила в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството

1. Насоки на ЕС за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014 – 2020 г. (ОВ, С 204 от 2014 г.);
2. Насоки за преглед на държавната помощ за рибарството и аквакултурите (ОВ, С 217 от 2015 г.).